

सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरुको एस.एल.सी.

परीक्षाको सिकाई उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र संकाय शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन

विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह द्वितीय खण्डको आंशिक

आवश्यकता परिपूर्तिको लागि प्रस्तुत

शोधपत्र

प्रस्तुतकर्ता :

गणेश बस्नेत

त्रि.वि.दर्ता नं : ५०२६८/८९

परीक्षा रोल नं : २१४००४५(०६५)

क्याम्पस रोल नं : २२१-०६३/०६५

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

शिक्षाशास्त्र सङ्काय शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभाग

सुकुना बहुमुखी क्याम्पस

इन्द्रपुर, मोरङ

असार, २०८८

फोन : ०२९-५४५६१७

०२९-५४५७७७

पत्र संख्या :

चलानी नंम्बर :

फ्राक्स : ०२९-५४५७७७

मिति : २०६७/८/

.....
विषय :

सिफारिस-पत्र

प्रस्तुत शोधपत्र निज गणेश बस्नेतले मेरो प्रत्यक्ष निगरानी र मार्गदर्शनमा रही तयार गर्नु भएको हो । उहाँको शोधपत्रको शीर्षक “सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन” भन्ने रहेको छ । निजको शोधपत्र शोधपत्र समितिमा मूल्याङ्गनका लागि प्रस्तुत गर्न सिफारिश गर्दछु ।

.....
शोध निर्देशक

शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभाग

स्वीकृति-पत्र

विभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र संकाय सुकुना बहुमुखी क्याम्पस इन्ड्रपुर, मोरङ्गमा शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन मूल विषय लिएर स्नातकोत्तर तहमा अध्ययन गर्ने छात्र गणेश बस्नेतले यस तहको आँशिक आवश्यकता परिपूर्तिको निमित्त तयार गर्नु भएको “सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन” शीर्षकको शोधपत्र मूल्याङ्कन समितिबाट स्वीकृत गरिएको छ।

शोधपत्र मूल्याङ्कन समिति

<u>सि.नं.</u>	<u>नाम</u>	<u>पद</u>	<u>हस्ताक्षर</u>
१.	लक्ष्मीकुमार श्रेष्ठ	विभागीय प्रमुख तथा शोध निर्देशक	.....
२.	भोजराज घिमिरे	सदस्य शोध समिति	.....
३.	रामप्रसाद कारन्जित	बाह्य परीक्षक	.....

प्राक्कथन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, शिक्षाशास्त्र संकाय, सुकुना बहुमुखी क्याम्पस, इन्द्रपुर, मोरङ्गमा शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विषय अन्तरगत स्नातकोत्तर तह द्वितीय खण्डको आंशिक आवश्यकता परिपूर्तिको निमित्त प्रस्तुत “सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन” शोधपत्रको शीर्षक रहेको छ । यो शोधपत्रको प्रस्तावनाकाल देखि अन्त्यसम्म आफ्नो अमूल्य समय दिई आवश्यक मार्ग निर्देशन गर्नुहुने गुरु श्री भोजराज घिमिरेज्यू प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

त्यसैगरी शोध प्रस्तावनादेखि नै महत्वपूर्ण सल्लाह, सुभाव र आवश्यक मार्ग निर्देशन गर्नु हुने शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभागका प्रमुख तथा शोध निर्देशक श्री लक्ष्मीकुमार श्रेष्ठ, गुरुहरू खगेन्द्रप्रसाद लुईटेल र अशोक कालाखेतीज्यू प्रति आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । यस सुकुना बहुमुखी क्याम्पसका क्याम्पस प्रमुख श्री पीतकुमार श्रेष्ठज्यू प्रति विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु । त्यस्तै आवश्यक सल्लाह, सुभाव र सूचना दिई सहयोग पुऱ्याउनु हुने यस क्याम्पसका कर्मचारी श्री देवराज गिरीज्यू प्रति हृदयदेखि नै आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

यस अध्ययन कार्यका लागि छनौट गरिएका विद्यालयका प्रधानाध्यापक, प्रिन्सिपल, विभिन्न विषयका शिक्षक, विद्यालयका कर्मचारी, विद्यार्थी तथा अन्तरवार्ता प्रश्नावली मार्फत प्रतिक्रिया दिनुहुने सम्पूर्ण अभिभावकज्यूहरू प्रति पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस शोधपत्र लेखन र शुद्धाशुद्धिमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने आदरणीय मित्रहरू श्री भगवान दाहाल, प्रकाश बस्नेत तथा सितल खन्त्रीज्यू प्रति कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

यो शोधपत्र प्रतिवेदनलाई कम्प्युटर टाइप गरी सहयोग गरिदिनुहुने होराइजन कम्प्युटर सेन्टरका सहयोगी मित्र अश्विनप्रसाद उप्रेतीज्यू इन्द्रपुर १ मोरडप्रति हृदय देखिनै स-धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

मिति : २०८८।२।१२

गणेश बस्नेत

शोधसार

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षाशास्त्र संकाय शैक्षिक योजना तथा व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तह द्वितीय खण्डको आंशिक आवश्यकता परिपूर्तीको लागि यो शोधपत्र तयार पारिएको हो । यस शोधपत्रको शिर्षक “सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई उपलब्धिको तुलनात्मक अध्ययन” रहेको छ । यस अध्ययनका मुख्य उद्देश्यहरू सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल. सी. परीक्षाको प्राप्ताङ्कको लेखाजोखा गर्नु, सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल. सी. परीक्षाको सिकाई उपलब्धिमा भिन्नताका कारणहरू पत्ता लगाउनु र सिकाई उपलब्धिमा आएका भिन्नताहरू कम गर्न आवश्यक सुभाब प्रस्तुत गर्नु रहेको छ । यस शोधपत्रको अध्ययन गर्दा छनौट भएका विद्यालयका विद्यार्थीहरूको प्राप्ताङ्कको व्याख्या, विश्लेषण र प्रस्तुतीकरण गर्नका लागि गुणात्मक तथा परिमाणात्मक दुवै विधि अपनाईएको छ ।

यो अध्ययन धनकुटा जिल्लामा गरिएको छ । यस अन्तर्गत एस.एल.सी परीक्षा २०६६ मा केन्द्रित रही ५७ वटा सामुदायिक र ९ वटा संस्थागत विद्यालय गरि जम्मा ६६ वटा विद्यालय मध्य उद्देश्यात्मक विधिबाट सामुदायिक २ वटा र संस्थागत विद्यालय २ वटा गरी जम्मा ४ वटा विद्यालयको छनौट गरि अध्ययन सीमित गरिएको छ । अनुसन्धानका साधनहरूमा प्रश्नावली, कक्षा अवलोकन र अन्य साधनहरूको प्रयोग गरिएको छ । यस अध्ययनमा प्राथमिक स्रोत अन्तर्गत प्रत्येक विद्यालयमा गई प्रश्नावली मार्फत तथ्याङ्क संकलन गरिएको छ भने द्वितीय स्रोत अन्तर्गत विद्यालयमा रहेको मार्क लेजर हेरी प्रतिशत टिपोट गरिएको छ । त्यसै गरि विद्यालयको नाम, संख्या आदिको जानकारी प्राप्त गरिएको छ । तथ्याङ्क संङ्कलन प्रक्रिया अन्तर्गत धनकुटा जिल्लाका ६६ विद्यालयहरू मध्ये उद्देश्यात्मक विधिबाट सामुदायिक र संस्थागत विद्यालय बराबर पर्ने गरि ४ वटा विद्यालय छनोट गरिएको छ । विद्यालयको छनोट, प्रधानाध्यापक तथा शिक्षकको छनोट गर्दा उद्देश्यात्मक विधि अपनाईएको छ भने अभिभावकको छनोट गर्दा सम्भावनायुक्त छनोट विधि अपनाईएको छ । प्राप्त तथ्याङ्कलाई तालिका, स्तम्भ चित्र प्रतिशत आदिका माध्यामबाट व्याख्या र विश्लेषण गरिएको छ ।

सामुदायिक विद्यालयको औषत उपलब्धि ४१.८८ र संस्थागत विद्यालयको औषत उपलब्धि ५३.७१ रहेको पाइएको छ । सामुदायिक विद्यालयका छात्रको औषत उपलब्धि ५३.७० र छात्राको औषत उपलब्धि ४१ रहेको देखिन्छ । त्यस्तै संस्थागत विद्यालयका छात्रको उपलब्धि ५४.३० र छात्राको उपलब्धि ६०.६० देखिएको छ । सामुदायिक विद्यालयका छात्रको उपलब्धि उच्च रहेको देखिन्छ भने संस्थागत विद्यालयमा छात्रको भन्दा छात्राको उपलब्धि उच्च रहेको देखिन्छ । समग्र विषयको शिक्षणमा संस्थागत विद्यालयमा विषय शिक्षकलाई तालिमको अभाव र कक्षा कोठाको अभाव रहेको देखियो भने सामुदायिक विद्यालयमा सहयोगी पुस्तकको अभाव, सम्बन्धित पक्ष र विद्यार्थी स्वयंको कमजोर आधार, घरमा पढ्ने समय ज्यादै कम रहेको देखियो । त्यसैगरी सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीको घरको आर्थिक स्थिति कमजोर, ट्यूसन, कोचिङ्गको व्यवस्था नभएको, एस.एल.सी. परीक्षाको परिणाम बारे विद्यालयले विश्लेषण गर्ने नगरेको देखिएको छ । सामुदायिक विद्यालयको तुलनामा संस्थागत विद्यालयको उपलब्धि उच्च रहेको देखिएको छ ।

सामुदायिक विद्यालयमा रहेका थुप्रै समस्याहरू र संस्थागत विद्यालयमा रहेका केही समस्याहरूलाई समाधान गर्नका लागि सामुदायिक विद्यालयमा पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकको व्यवस्था हुनुपर्ने, शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था हुनु पर्ने, विद्यार्थीलाई नियमित रूपमा विद्यालयमा उपस्थित गराउनु पर्ने घरमा पढ्ने समय बढाई अध्ययन गर्ने बानी बसाल्नु पर्ने देखिएको छ भने संस्थागत विद्यालयमा तालिमको व्यवस्था हुनुपर्ने, कक्षा कोठाको उचित व्यवस्था हुनुपर्ने देखिएको छ । सामुदायिक तथा संस्थागत दुवै विद्यालयमा विद्यालय निरीक्षकबाट नियमित अनुगमन भएमा विद्यमान समस्याहरूलाई समाधान गर्न सकिने आवश्यक सुभाव प्रस्तुत गरिएको छ ।

विषयसूची

परिच्छेद - एक

परिचय

१।१	अध्ययनको पृष्ठभूमि	१
१।२	समस्याको कथन	३
१।३	अध्ययनको औचित्य	४
१।४	अध्ययनको उद्देश्य	५
१।५	अनुसन्धानात्मक प्रश्नहरू	५
१।६	अध्ययनको परिसीमा	६
१।७	शब्दहरूको परिभाषा	७

परिच्छेद - दुई

सम्बन्धित साहित्यको पुनरावलोकन र सैद्धान्तिक खाका

२।१	सम्बन्धित साहित्यको पुनरावलोकन	८
-----	--------------------------------	---

२।२	सैद्धान्तिक खाका	११
२।३	शैक्षिक उपादेयता	१२

परिच्छेद - तीन

अध्ययन विधि

३।१	अनुसन्धान ढाँचा	१३
३।२	तथ्यांक संकलन प्रक्रिया	१३
३।२।१	जनसंख्या	१३
३।२।२	नमूनाको आकार	१३
३।२।३	नमूना छनौट विधि	१६
३।२।४	नमूना छनौटको आधार	१६
३।३	अनुसन्धानका साधनहरू	१६
३।३।१	प्रश्नावली	१६
३।३।२	कक्षा अवलोकन	१७
३।३।३	अन्य साधनहरू	१७
३।४	तथ्याङ्कका स्रोत	१७
३।५	तथ्याङ्कको प्रस्तुतीकरण, विश्लेषण र व्याख्या	१८

परिच्छेद - चार
तथ्याङ्को प्रस्तुतीकरण, विश्लेषण र व्याख्या

४।१	सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको औषत प्राप्ताङ्को तुलना	१९
४।१।१	सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको उपलब्धिको तुलनात्मक विश्लेषण	२०
४।१।२	सामुदायिक विद्यालयका छात्र र छात्रा बीचको उपलब्धि तुलना	२२
४।१।३	संस्थागत विद्यालयका छात्र र छात्रा बीचको उपलब्धिको तुलना	२३
४।१।४	सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका छात्र र छात्रा बीचको उपलब्धिको तुलना	२४
४।२	विद्यार्थीहरूको समग्र विषयको परिणाममा भिन्नता हुने कारण एवं भिन्नता कम गर्ने उपायको अध्ययन	२४
४।२।१	प्रश्नावली मार्फत विद्यार्थीहरूबाट आएका प्रतिक्रियाहरूको विश्लेषणात्मक अध्ययन	२५
४।२।२	अभिभावकबाट प्राप्त प्रतिक्रियाहरूको अध्ययन	२७
४।२।३	अन्तरवार्ता प्रश्नावली सोधिएकोमा प्र.अ./प्रिन्सिपलहरूबाट आएका प्रतिक्रियाहरूको विश्लेषणात्मक अध्ययन	३०
४।२।४	अन्तरवार्ता एवं कक्षा अवलोकन फारम मार्फत विषय शिक्षकबाट आएका प्रतिक्रियाहरूको विश्लेषण	३४

परिच्छेद - पाँच
प्राप्ति, निष्कर्ष र सुझावहरू

५१	प्राप्ति	३८
५२	निष्कर्ष	३९
५३	सुभाव	४०
सन्दर्भग्रन्थ		
अनुसूचीहरू		

तालिकाहरूको सूची

तालिका नं.	विवरण	पेज नं.
१	विद्यालय छनौट प्रक्रिया	१४
२	विद्यार्थी छनौट प्रक्रिया	१५
३	विद्यार्थीहरूको औषत प्राप्ताङ्को तुलना	१९
४	विद्यार्थीको उपलब्धिको तुलना	२०
५	सामुदायिक विद्यालयका छात्र/छात्रा बीचको उपलब्धिको तुलना	२२
६	संस्थागत विद्यालयका छात्र/छात्रा बीचको उपलब्धिको तुलना	२३
७	छात्र/छात्रा बीचको उपलब्धिको तुलना	२४
८	अधिल्ला कक्षाहरूमा उत्तीर्णता	२५
९	विद्यार्थीले घरमा अध्ययन गर्ने समय	२६
१०	अभिभावकको पेशा	२७
११	अभिभावकलाई शैक्षिक अवस्थाको जानकारी	२८
१२	ट्यूसन/कोचिङ्को व्यवस्था	२९
१३	घरको आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण	२९
१४	एस.एल.सी. परीक्षाको नतिजा विश्लेषण	३०

१५	पाठ्यक्रम, शिक्षण सामग्री र कक्षा कोठाको व्यवस्था	३१
१६	विद्यालयमा शैक्षिक योजना निर्माण	३२
१७	अतिरिक्त पाठ्यपुस्तकको व्यवस्था	३३
१८	शिक्षकले कक्षामा दिने समय	३४
१९	पाठ्यक्रमको उपलब्धता, तालिम, मूल्यांकन र निरीक्षण	३४
२०	शिक्षण विधिको प्रयोग	३५
२१	विषयसँग सम्बन्धित अतिरिक्त क्रियाकलाप	३६

चित्रहरूको सूची

चित्र नं.	विवरण	पेज नं.
१	विद्यार्थीहरूको औषत उपलब्धिको तुलना	२०
२	छनौट गरिएका विद्यार्थीहरूको उपलब्धिको तुलना	२१
३	सामुदायिक विद्यालयका छात्र/छात्राको उपलब्धिको तुलना	२२
४	संस्थागत विद्यालयका छात्र/छात्राको उपलब्धिको तुलना	२३
५	अधिल्ला कक्षाहरूमा उत्तीर्णता	२५
६	अभिभावकको पेशा	२८
७	विद्यालयमा शैक्षिक योजना निर्माण	३२
८	अतिरिक्त पाठ्यपुस्तकको व्यवस्था	३३
९	शिक्षण विधिको प्रयोग	३६

संक्षिप्त शब्दहरूको परिभाषा

प्र.अ.	—	प्रधानाध्यापक
जि.शि.का.	—	जिल्ला शिक्षा कार्यालय
क्षे.शि.नि.	—	क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालय
जि.वि.स.	—	जिल्ला विकाश समिति
त्रि.वि.	—	त्रिभुवन विश्वविद्यालय
न. पा.	—	नगर पालिका
सा.वि.	—	सामुदायिक विद्यालय
सं.वि.	—	संस्थागत विद्यालय

सन्दर्भग्रन्थ

कोइराला, विद्यानाथ र श्रेष्ठ, चन्द्रवहादुर (२०५९), शैक्षिक व्यवस्थापन र संगठनात्मक व्यवहार, काठमाडौँ: विद्यार्थी पुस्तक भण्डार ।

खनाल, पेशल (२०६०), शैक्षिक अनुसन्धान पद्धति, कीर्तिपुर: स्टुडेण्ट बुक्स एण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स ।

नेपालमा शिक्षा आयोगका प्रतिवेदनहरू (२०५९), काठमाडौँ: मकालु बुक्स एण्ड स्टेशनर्स ।

पौडेल, अर्जुन प्रसाद (२०६२), सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका निजी तथा सामुदायिक विद्यालयहरूमा शैक्षिक उपलब्धिको तुलनात्मक अध्ययन, काठमाडौँ: शोधपत्र, अप्रकाशित कृति, ताहाचल ।

बराल, चन्द्र प्रसाद (२०६२), वनेपा तथा पनौति नगरपालिका अन्तरगत सामुदायिक तथा संस्थागत माध्यमिक विद्यालयमा शिक्षण सिकाई प्रक्रिया र एस.एल.सी. परीक्षा उपलब्धिमा परेका प्रभाव, एक अध्ययन, शोधपत्र ।

रेग्मी र साथीहरू (२०६४), शैक्षिक मनोविज्ञान, काठमाडौँ: न्यू हिरा बुक्स एण्ड इन्टरप्राईजेज । वाग्ले, मनप्रसाद र कार्की, उपेन्द्र कुमार (२०५७), शिक्षाको आधार, काठमाडौँ: विद्यार्थी पुस्तक भण्डार ।

शर्मा, चिरञ्जीवी एण्ड निर्मला (२०५७), शिक्षाको समाजशास्त्रीय र दर्शनशास्त्रीय आधार, काडमाडौँ: एम.के पब्लिकेशन एण्ड डिप्ट्रिब्युटर्स ।

सेरिड (१९९३) सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको दक्षतास्तर तुलनात्मक अध्ययन, काठमाडौँ: शिक्षा विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र, त्रिवि ।

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका बिद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई
उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन
अनुसूची 'क'
कक्षा अवलोकन फारम

विद्यालयको नाम :

मिति :

ठेगाना :

विद्यालयको प्रकार - सामूदायिक / संस्थागत

विषय शिक्षकको नाम :

ठेगाना :

१.	विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरण	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐
२.	विषयवस्तुको ज्ञान	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐
३.	कक्षा व्यवस्थापन	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐
४.	शिक्षण विधिको प्रयोग	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐
५.	शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐
६.	विद्यार्थीको सहभागिता	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐
७.	शिक्षण गर्दा कक्षामा मूल्याङ्कन	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐
८.	शिक्षणमा विद्यार्थीको प्रस्तुतीकरण	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐
९०	गृहकार्यको प्रयोग	उत्तम	☐	मध्यम	☐	न्यून	☐

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई

उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन

अनुसूची 'ख'

विद्यार्थीहरूका लागि अन्तरवार्ता प्रश्नावली

विद्यार्थीको नाम ..... ठेगाना : .....

विद्यालयको नाम : ..... ठेगाना : .....

प्रवेशिका परीक्षा दिएको साल ..... विद्यालयको प्रकार : सामुदायिक/संस्थागत

विषय शिक्षकको नाम : ..... ठेगाना : .....

तल उल्लेखित प्रश्नहरूमा ठीक भए रेजा (✓) चिन्ह लगाउनुहोस र खाली ठाउँमा सुभाव पेश गर्नुहोस् ।

१. अधिल्लो कक्षाहरूमा तपाईं सबै विषयमा उत्तीर्ण हुँदै आउनु भएको छ ?

(क) छ (ख) छैन

२. तपाईं गृहकार्य सधै गर्नुहुन्छ कि गर्नुहुन्न ?

(क) गर्दु (ख) गर्दिन

३. विद्यालयले ट्युसन/कोचिङ्गको व्यवस्था गरेको छ ?

(क) छ (ख) छैन

४. तपाईंको घरको आर्थिक अवस्था राम्रो छ ?

(क) छ (ख) छैन

५. दैनिक घरमा कति समय अध्ययन गर्नुहुन्छ ?

(क) करीब १ घण्टा (ख) करीब २ घण्टा (घ) करीब ३ घण्टा

६. पुस्तकालयको प्रयोग गर्नु भएको छ ?

(क) छ (ख) छैन

७. तपाईं विद्यालयमा नियमित उपस्थित हुने गर्नु भएको छ ?

(क) छ (ख) छैन

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई

उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन

अनुसूची 'ग'

प्रधानाध्यापक/प्रिन्सिपलहरूका लागि अन्तरवार्ता प्रश्नावली

विद्यालयको नाम ..... ठेगाना : .....

प्रधानाध्यापक/प्रिन्सिपलको नाम ..... ठेगाना : .....

विद्यालयको प्रकार : सामुदायिक/संस्थागत

शिक्षक संख्या : ..... विद्यार्थी संख्या :

तल प्रस्तुत प्रश्नहरूमा ठीक भएकोमा रेजा (✓) चिन्ह लगाउनुहोस् र खाली ठाउँमा उपयुक्त सुभाव प्रस्तुत गर्नुहोस्।

१. तपाईंले प्र.अ.को कार्यभार सम्बाल्नु भएको कति वर्ष भयो ? ..... वर्ष

२. तपाईंको विद्यालयमा एस.एल.सी. परीक्षामा उत्तीर्ण प्रतिशत कति छ ?

..... प्रतिशत ।

३. विद्यालयमा सबै विषयको पाठ्यक्रम उपलब्ध गराउनु भएको छ ?

(क) छ

(ख) छैन

४. कक्षामा अध्यापन गर्ने शिक्षकको कक्षा अवलोकन गर्नु भएको छ ?

(क) छ

(ख) छैन

५. विद्यालयमा विद्यार्थी मूल्याङ्कन कसरी गर्नु भएको छ ?

(क) लिखित परीक्षा

(ख) मौखिक परीक्षा

(ग) गृहकार्य

(घ) अन्य विधि

६. अध्यापन गर्ने कक्षाकोठा उपयुक्त छ ?

(क) छ

(ख) छैन

७. विद्यार्थीहरूको प्रवेशिका परीक्षाको नतीजा विश्लेषण गर्ने गराउने प्रचलन छ/छैन ?

(क) छ

(ख) छैन

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई

उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन

अनुसूची 'घ'

अध्यापन गर्ने शिक्षकहरूका लागि अन्तरवार्ता प्रश्नावली

विद्यालयको नाम ..... ठेगाना : .....

शिक्षकको नाम ..... ठेगाना : .....

योग्यता : ..... विद्यालयको प्रकार ..... संस्थागत/सामुदायिक:

तल उल्लेखित प्रश्नहरूमा ठीक भए रेजा चिन्ह (✓) लगाउनुहोस् र खाली ठाउँमा उपयुक्त

सुभाव प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

१. तपाईंले अध्यापन गर्न थाल्नु भएको कति वर्ष भयो ? ..... वर्ष ।

२. विद्यालयमा पाठ्यक्रमको उपलब्धता छ ?

(क) छ (ख) छैन

३. विद्यार्थीसँग पाठ्यपुस्तकको उपलब्धता छ ?

(क) छ (ख) छैन

४. कक्षा मूल्याङ्कन/एकाई मूल्याङ्कनको व्यवस्था छ ?

(क) छ (ख) छैन

५. शिक्षण गर्ने विषयको शिक्षण तालिम लिनु भएको छ ?

(क) छ (ख) छैन

६. कक्षा शिक्षणमा शिक्षण सामग्रीको प्रयोग गर्नु भएको छ ?

(क) छ (ख) छैन

७. कुन शिक्षण विधि प्रयोग गरी अध्यापन गर्नुहन्छ ?

(क) व्याख्यान विधि (ख) समस्या समाधान विधि

(ग) छलफल विधि (घ) प्रश्नोत्तर विधि (ड) माथिका सबै

८. अध्ययन गराउने कक्षा कोठा उपयुक्त छ/छैन ?

(क) छ (ख) छैन

९. अध्यापनको लागि छुट्याएको समय पर्याप्त छ ?

- (क) छ (ख) छैन

१०. अध्यापन गराउने विषयमा विशिष्टिकरण गर्नु भएको छ ?

- (क) छ (ख) छैन

११. विषयसँग सम्बन्धित अतिरिक्त क्रियाकलाप गराउनु भएको छ ?

- (क) छ (ख) छैन

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई
उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन
अनुसूची 'ड'

अभिभावकहरूका लागि अन्तरवार्ता प्रश्नावली

अभिभावकको नाम ..... ठेगाना : .....

सम्बन्धित विद्यालयको नाम ..... ठेगाना : .....

विद्यालयको प्रकार : सामुदायिक/संस्थागत विद्यालय

तल उल्लेखित प्रश्नहरूमा ठीक भए रेजा चिन्ह (✓) लगाउनुहोस् र खाली ठाउँमा उपयुक्त सुझाव प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

१. तपाईंले कति शिक्षा हाँसिल गर्नु भयो ?

- (क) साक्षर (ख) ५ कक्षा उत्तीर्ण
 (ग) एस.एल.सी. वा सो भन्दा माथि

२. तपाईंको परिवारमा कति जना सदस्यहरू छन् ?

- (क) ३ जना (ख) ४ जना (ग) ५ वा सो भन्दा बढी

३. तपाईं के पेशा गर्नुहुन्छ ?

- (क) कृषि (ख) सरकारी नोकरी (ग) व्यापार
 (घ) ज्यालादारी

४. तपाईंको घरको आर्थिक स्थिति कस्तो छ ?

- (क) कमजोर (ख) मध्यम (ग) उत्तम

५. आफ्ना बालबच्चाहरूको शैक्षिक अवस्थाको बारेमा विद्यालयमा गएर जानकारी लिनु भएको छ ?

- (क) छ (ख) छैन

६. विद्यालय समय बाहेक आफ्ना छोराछोरीलाई ट्युशन/कोचिङ्ग पढाउनु भएको छ ?

- (क) छ (ख) छैन

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई
 उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन
 अनुसूची 'च'

छनौटमा परेका विद्यार्थीहरूको प्राप्ताङ्को विवरण (एस.एल.सी. परीक्षा २०६६)

१. श्री विवेणी उच्च मा.वि, धनकुटा - ७

क्र.सं.	विद्यार्थीको नाम	छात्र/छात्रा	प्राप्ताङ्क प्रतिशत
१	विवेक श्रेष्ठ	छात्र	६७
२	रोशन राई	छात्र	६६
३	नविन कट्टेल	छात्र	६५
४	नारायण खड्का	छात्र	३३
५	दिनेश वि.क.	छात्र	३२
६	जमुना वि.क.	छात्रा	६३
७	दृष्टि राई	छात्रा	६२
८	सूचना लिम्बू	छात्रा	४०
९	जेनिसा राई	छात्रा	३५
१०	रोनिका राई	छात्रा	२४

२. श्री गोकुण्डेश्वर उच्च मा.वि धनकुटा- ६

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	छात्र/छात्रा	प्राप्ताङ्क प्रतिशत
१	सागर गुरागाई	छात्र	७२
२	बुद्धराज लिम्बू	छात्र	७०
३	विक्रम कार्की	छात्र	६८
४	भूपेन्द्र पौडेल	छात्र	३२
५	दिपेश गुरागाई	छात्र	३२
६	अनिमा भगत	छात्रा	५६
७	दुर्गादेवी निरौला	छात्रा	४४
८	प्रतिमा जोशी	छात्रा	३२
९	सानुमाया लिम्बू	छात्रा	३२
१०	सिला वि.क.	छात्रा	२२

श्री तमोरभ्याली सेकेण्डरी बोडिङ स्कूल, धनकुटा-७

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	छात्र/छात्रा	प्राप्ताङ्क प्रतिशत
१	ईनाम तामाङ्ग	छात्र	६१
२	लिलामणी पोखेल	छात्र	६१
३	सागर बच्चरा	छात्र	६०
४	विपिन प्रधान	छात्र	५८
५	प्रविण राई	छात्र	५३
६	बेनुजा भण्डारी	छात्रा	८२
७	प्रियंका श्रेष्ठ	छात्रा	७१
८	एलिना श्रेष्ठ	छात्रा	६८
९	शिखा राई	छात्रा	६७
१०	प्रज्ञा लिम्बू	छात्रा	५८

श्री बाल संसार सेकेण्डरी बोडिङ स्कूल, धनकुटा-६

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	छात्र/छात्रा	प्राप्ताङ्क प्रतिशत
१	प्रितम कटुवाल	छात्र	५८
२	समिर राई	छात्र	५५
३	अनिश देवान	छात्र	५३
४	नितेश राई	छात्र	४४
५	संजय राई	छात्र	४०
६	कृष्णना बखाती	छात्रा	५६
७	केरीना श्रेष्ठ	छात्रा	५४
८	सृष्टि राई	छात्रा	४९
९	सलिना प्रधान	छात्रा	५४
१०	एलिशा श्रेष्ठ	छात्रा	४७

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई

उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन

अनुसूची 'छ'

छनौटमा परेका विद्यालयको नामावली

क्र.स.	विद्यालयको नाम	किसिम
१	श्री त्रिवेणी उ.मा.वि धनकुटा - ७	सामुदायिक
२	श्री गोकुण्डेश्वर उ.मा.वि, धनकुटा-६	सामुदायिक
३	श्री तमोरभ्याली सेकेण्डरी वोर्डिङ्झ स्कुल धनकुटा- ७	संस्थागत
४	श्री वाल संसार सेकेण्डरी वोर्डिङ्झ स्कुल धनकुटा - ६	संस्थागत

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका बिद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई

उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन

अनुसूची 'ज'

छनौटमा परेका विद्यालयका प्रधानाध्यापक/प्रिन्सिपलहरूको नामावली

क्र.स.	प्र.अ. प्रिन्सिपलको नाम	विद्यालयको नाम र ठेगाना	किसिम
१	श्री ईश्वरीप्रसाद अधिकारी	श्री त्रिवेणी उ.मा.वि धनकुटा - ७	सामुदायिक
२	श्री महानन्द पोखेल	श्री गोकुण्डेश्वर उ.मा.वि, धनकुटा-६	सामुदायिक
३	श्री दुर्गाप्रसाद लुइटेल	श्री तमोरभ्याली सेकेण्डरी वोर्डिङ्ज़ स्कुल धनकुटा- ७	संस्थागत
४	श्री श्याम आले	श्री वाल संसार सेकेण्डरी वोर्डिङ्ज़ स्कुल धनकुटा - ६	संस्थागत

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका बिद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई
 उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन
 अनुसूची 'भ'
छनौटमा परेका विद्यालयका विभिन्न विषय अध्यापन गर्ने शिक्षकको नामावली

क्र.स.	शिक्षकको नाम	विद्यालयको नाम र ठेगाना	किसिम	अध्यापन गर्ने विषय
१	गुरुप्रसाद काफ्ले	श्री त्रिवेणी उ.मा.वि धनकुटा - ७	सामुदायिक	नेपाली
२	महानन्द पोखेल	श्री गोकुण्डेश्वर उ.मा.वि, धनकुटा-६	सामुदायिक	अंग्रेजी
३	नरेन्द्र श्रेष्ठ	श्री तमोरभ्याली सेकेण्डरी वोर्डिङ स्कुल धनकुटा- ७	संस्थागत	विज्ञान
४	प्रकाश घिमिरे	श्री वाल संसार सेकेण्डरी वोर्डिङ स्कुल धनकुटा - ६	संस्थागत	हिसाब

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई
 उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन
 अनुसूची 'ज'

छनौटमा परेका विद्यालयका अन्तरवार्तामा समावेश गरिएका विद्यार्थीको नामावली

क्र.स.	विद्यार्थीको नाम	विद्यालयको नाम र ठेगाना	किसिम
१	अविषेक राई	श्री त्रिवेणी उ.मा.वि धनकुटा - ७	सामुदायिक
२	सागर गुरागाँई	श्री गोकुण्डेश्वर उ.मा.वि, धनकुटा-६	सामुदायिक
३	ईनाम तामाङ्ग	श्री तमोरभ्याली सकेपडरी वोर्डिङ्ग स्कुल धनकुटा- ७	संस्थागत
४	नजुमा घिमिरे	श्री वाल संसार सेकेपडरी वोर्डिङ्ग स्कुल धनकुटा - ६	संस्थागत

सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको एस.एल.सी. परीक्षाको सिकाई
उपलब्धीको तुलनात्मक अध्ययन
अनुसूची 'ट'

छनौटमा परेका विद्यालयका अन्तरवार्तामा समावेश गरिएका अभिभावकहरूको नामावली

क्र.स.	अभिभावकको नाम	विद्यालयको नाम र ठेगाना	किसिम
१	औरब वहादुर राई	श्री त्रिवेणी उ.मा.वि धनकुटा - ७	सामुदायिक
२	यज्ञप्रसाद गुरागाई	श्री गोकुण्डेश्वर उ.मा.वि, धनकुटा-६	सामुदायिक
३	आडदोर्जे तामाङ्ग	श्री तमोरभ्याली सेकेण्डरी वोर्डिङ्ग स्कुल, धनकुटा- ७	संस्थागत
४	जयमणि घिमिरे	श्री वाल संसार सेकेण्डरी वोर्डिङ्ग स्कुल, धनकुटा - ६	संस्थागत